

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 2019 m. veiklos rezultatai

Inga Žilienė
Tarybos pirmininkė

VALSTYBINĖ
ENERGETIKOS
REGULIAVIMO
TARYBA

2019 m. esminiai pokyčiai ir nauda vartotojui

55 mln. Eur - tiek vartotojai sutaupė dėl VERT pernai priimtų kainodarinių sprendimų;

1849 - tiek ūkio subjektų elektros, gamtinių dujų, šilumos ir vandens sektoriuose reguliuoja VERT.

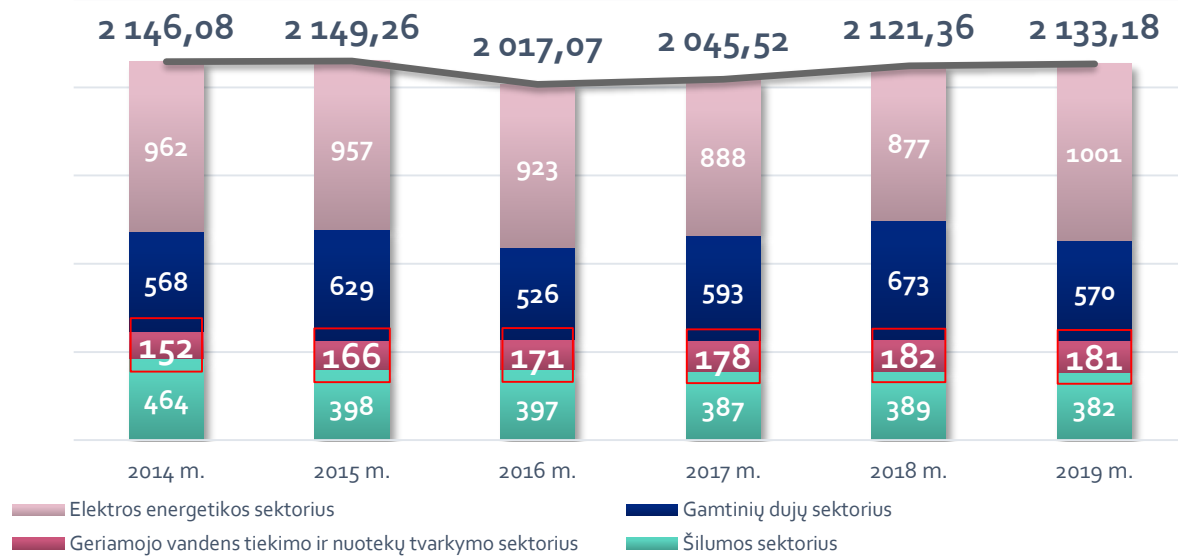
SEKTORIAI	Reguliuojami ūkio subjektai, vnt.	Vartotojų sutaupymai, mln. Eur	Reguliuojamos veiklos pajamos, mln. Eur	Investicijos, mln. Eur
	1 668	32,93	1 000,62	185,1
	30	19,85	570	71
	77	1,32	381,86	101,31
	74	0,76	180,7	103,4
IŠ VISO:	1 849	54,86	2 133,18	460,81

VERT veiklą pradėjo 2019 m. viduryje, sujungus ekonominio reguliavimo ir techninės priežiūros funkcijas

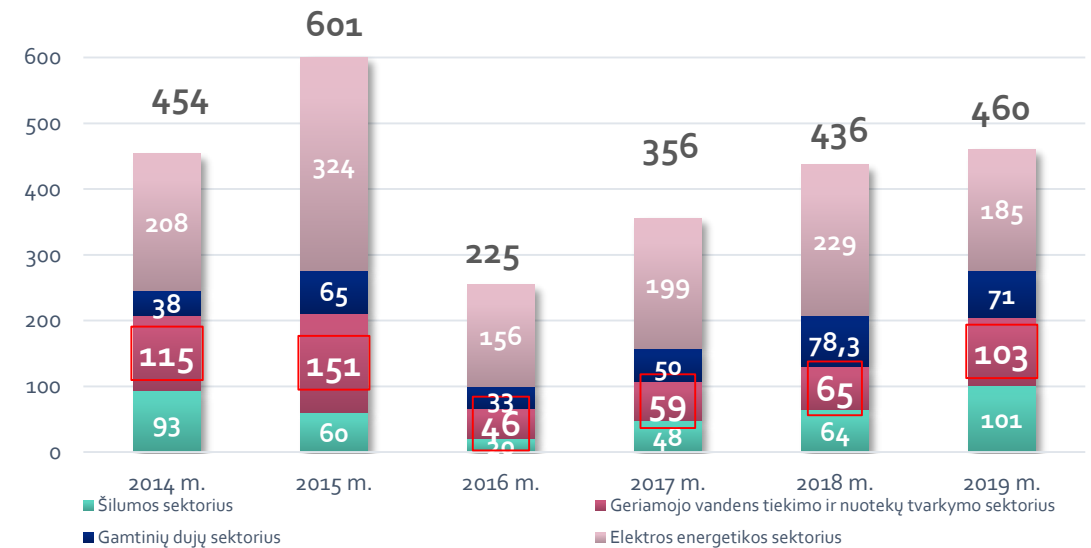

Pagrindinių energetikos bei vandens sektorių rodiklių dinamika

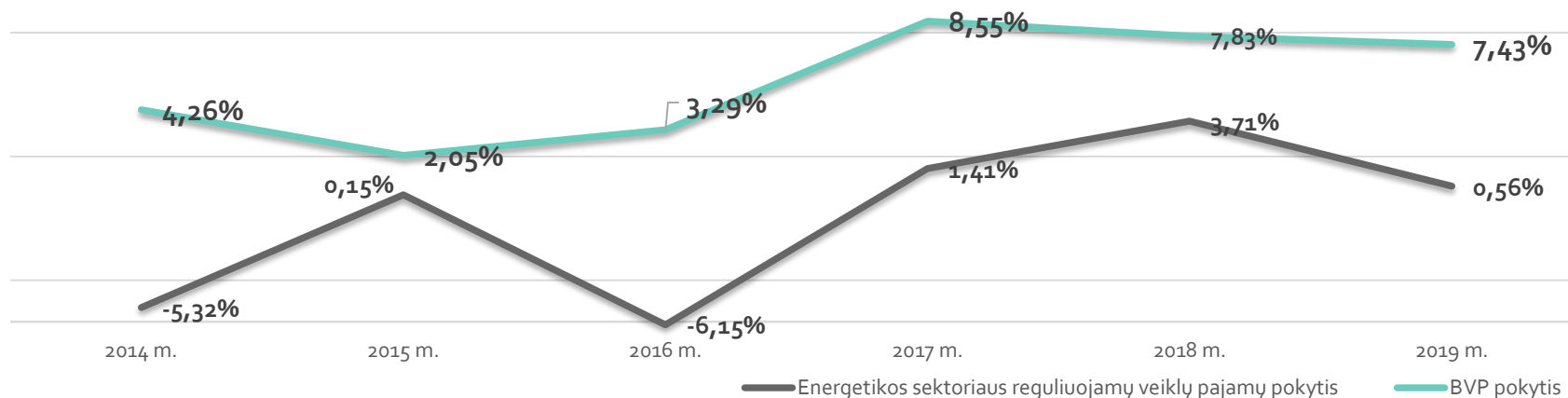
Pajamos 2014–2019 m., mln. Eur

Faktinės investicijos 2014–2019 m., mln. Eur

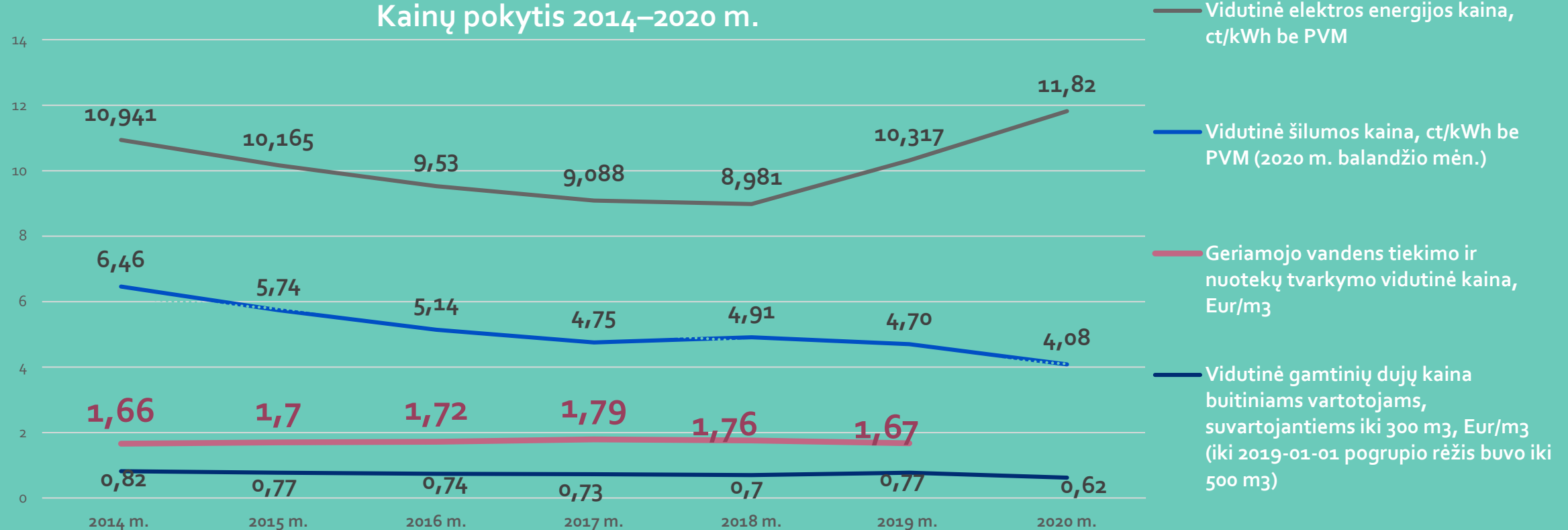
Energetikos ir vandens sektorių pajamų ir BVP pokytis, 2014–2019 m., proc.

Vidutinio statistinio namų ūkio išlaidų dalis, tenkanti energetinėms paslaugoms įsigyti, sudaro **6,8 proc.**

Energetikos ir vandens kainų pokytis

Kainų pokytis 2014–2020 m.

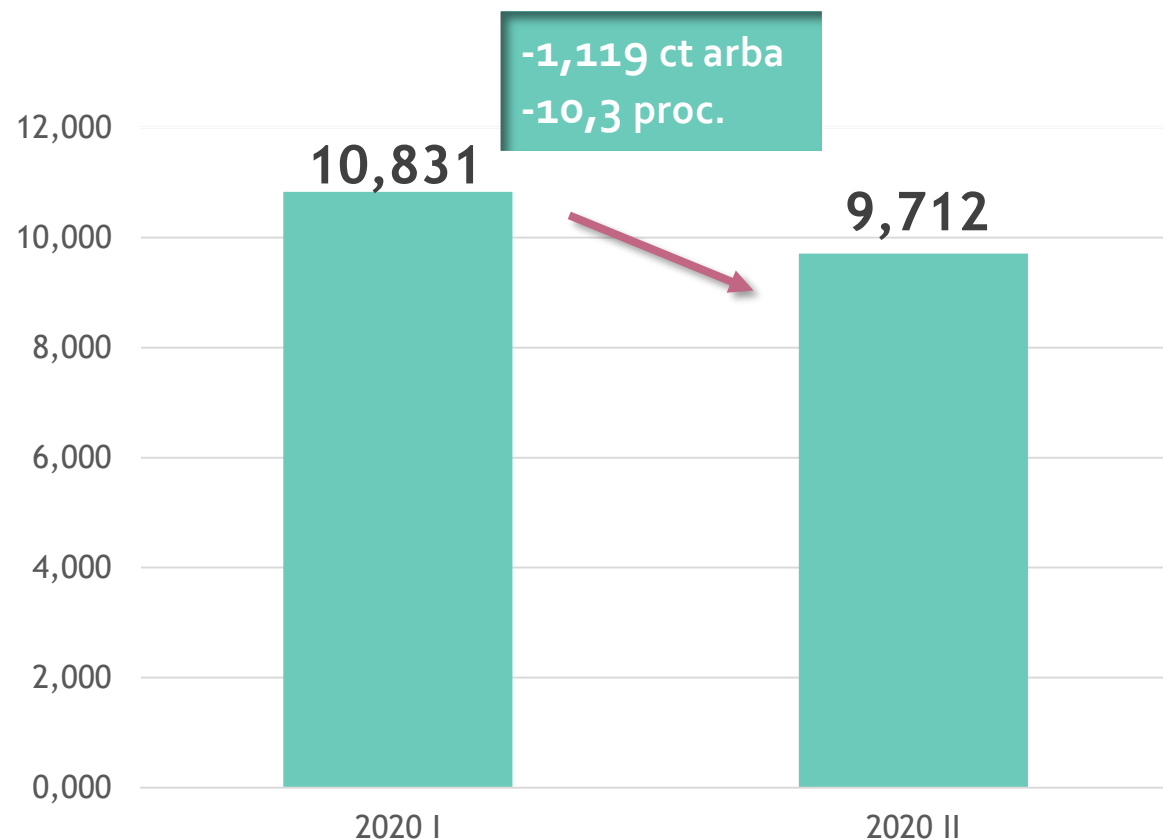

	Pokytis per 1 metus	Pokytis per 5 metus
Elektros kainos	+ 14,6 proc.	+16,3 proc.
Šilumos kainos	-13,2 proc.	-28,9 proc.
Vandens kainos	-5,1 proc. *	+0,6 proc. **
Dujų kainos	-19,5 proc.	-19,5 proc.

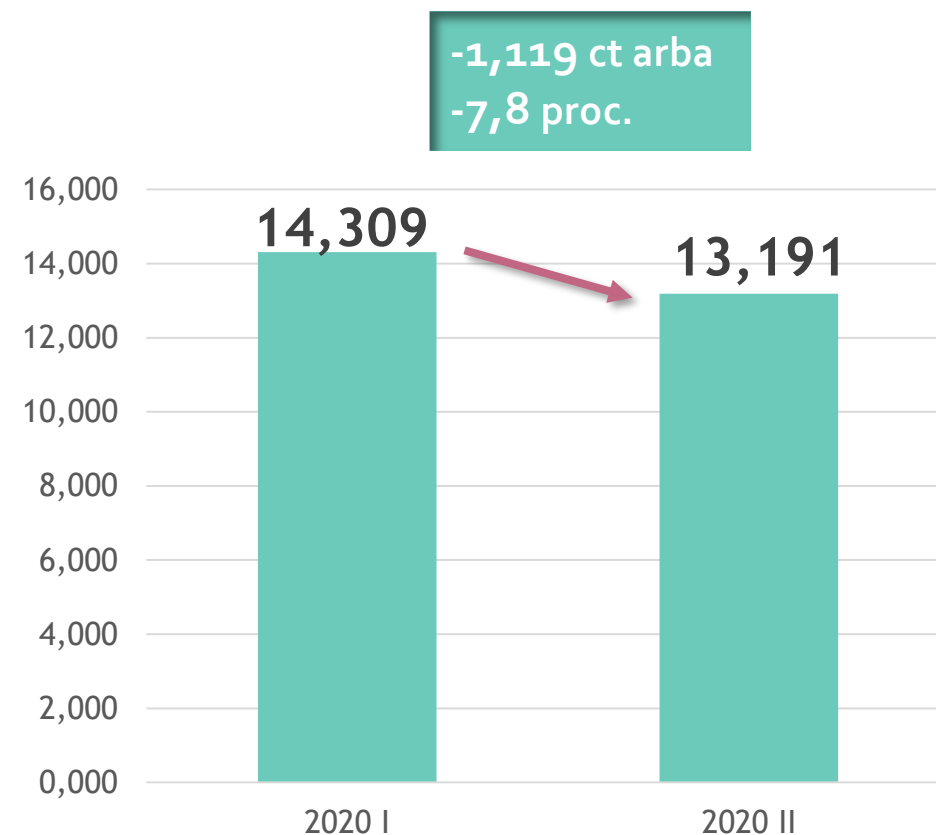
* 2018/2019 m. pokytis

** 2014/2019 m. pokytis

Elektros energijos visuomeninė kaina 2020 m. II pusm.

■ Elektros energijos visuomeninė kaina VĮ (ct/kWh su PVM)

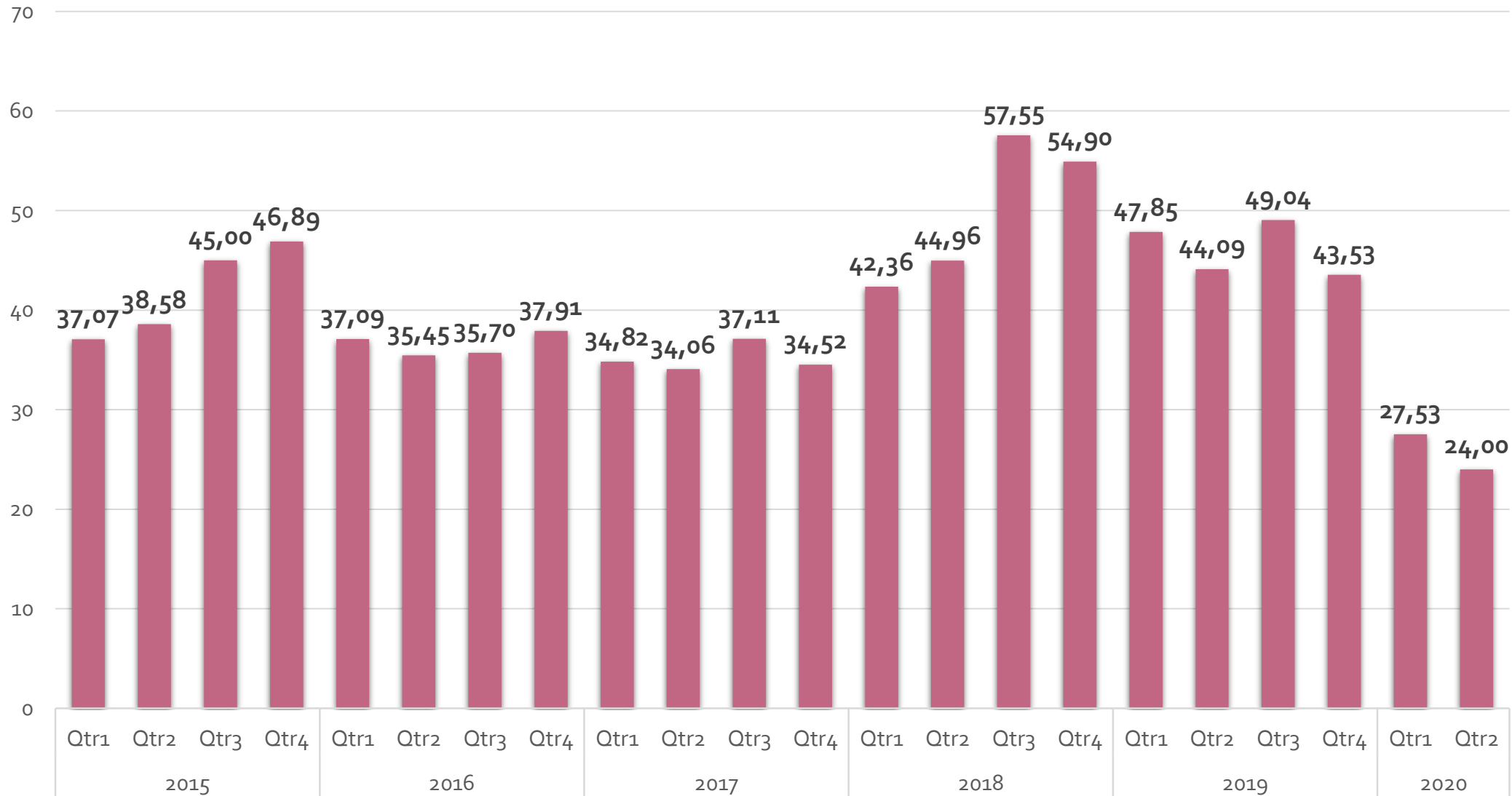

■ Elektros energijos visuomeninė kaina ŽL (ct/kWh su PVM)

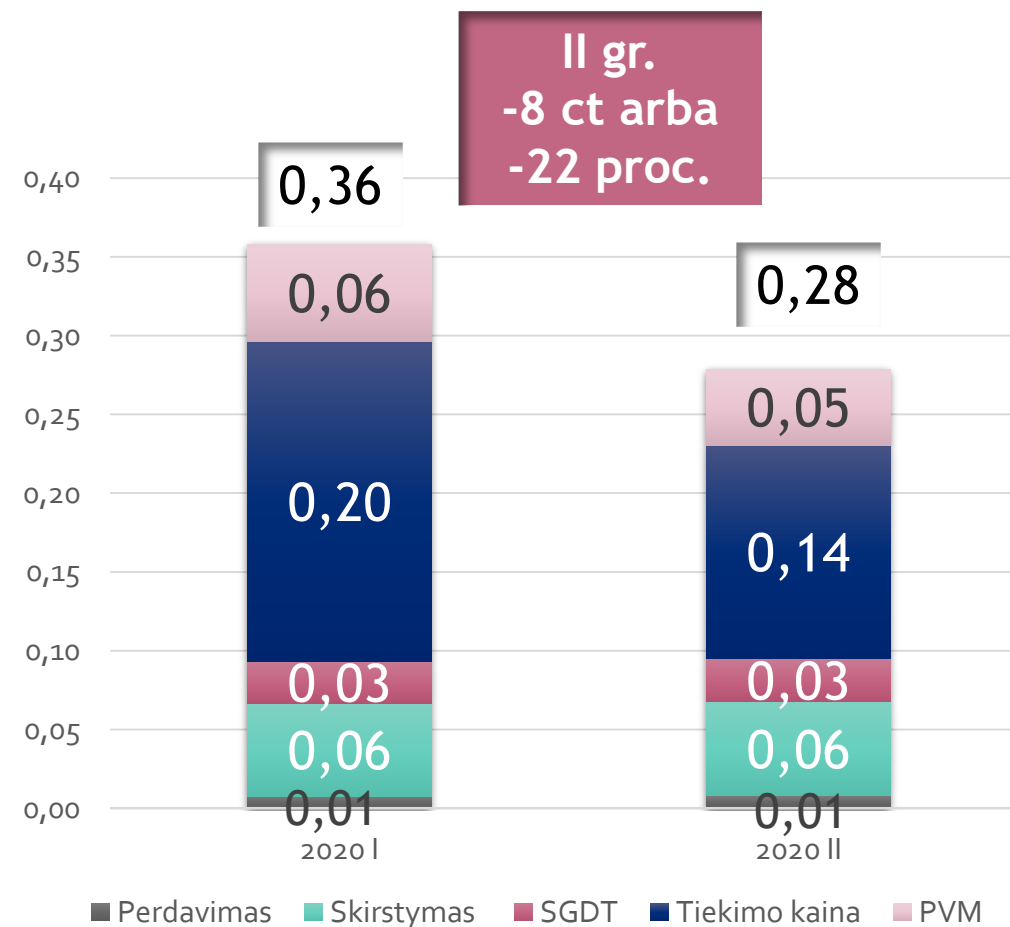
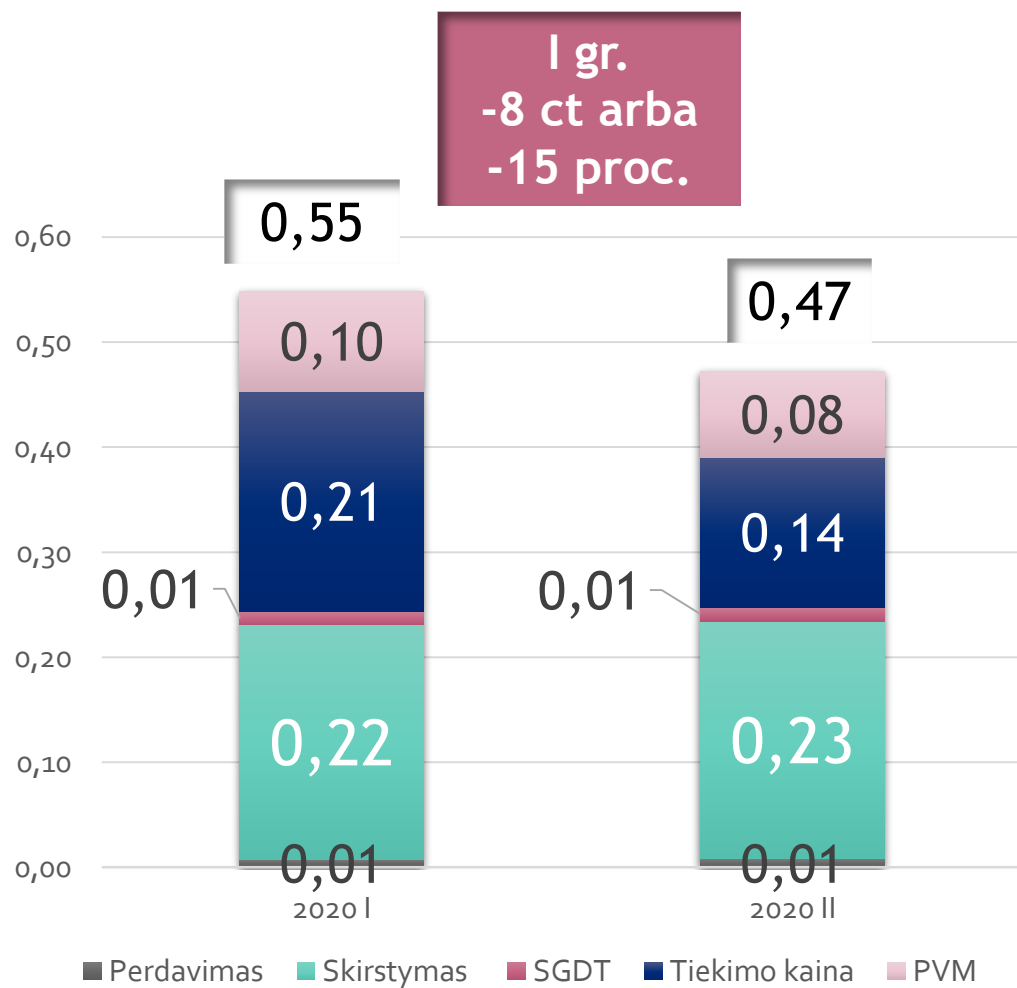
Visuomeninei elektros energijos kainai įtakos 2020 m. II pusm. turėjo:

- VIAP kainos padidėjimas 0,532 ct/kWh be PVM,
- Įsigijimo kainos sumažėjimas 1,457 ct/kWh be PVM.

Elektros kainų pokyčiai Nord Pool biržoje

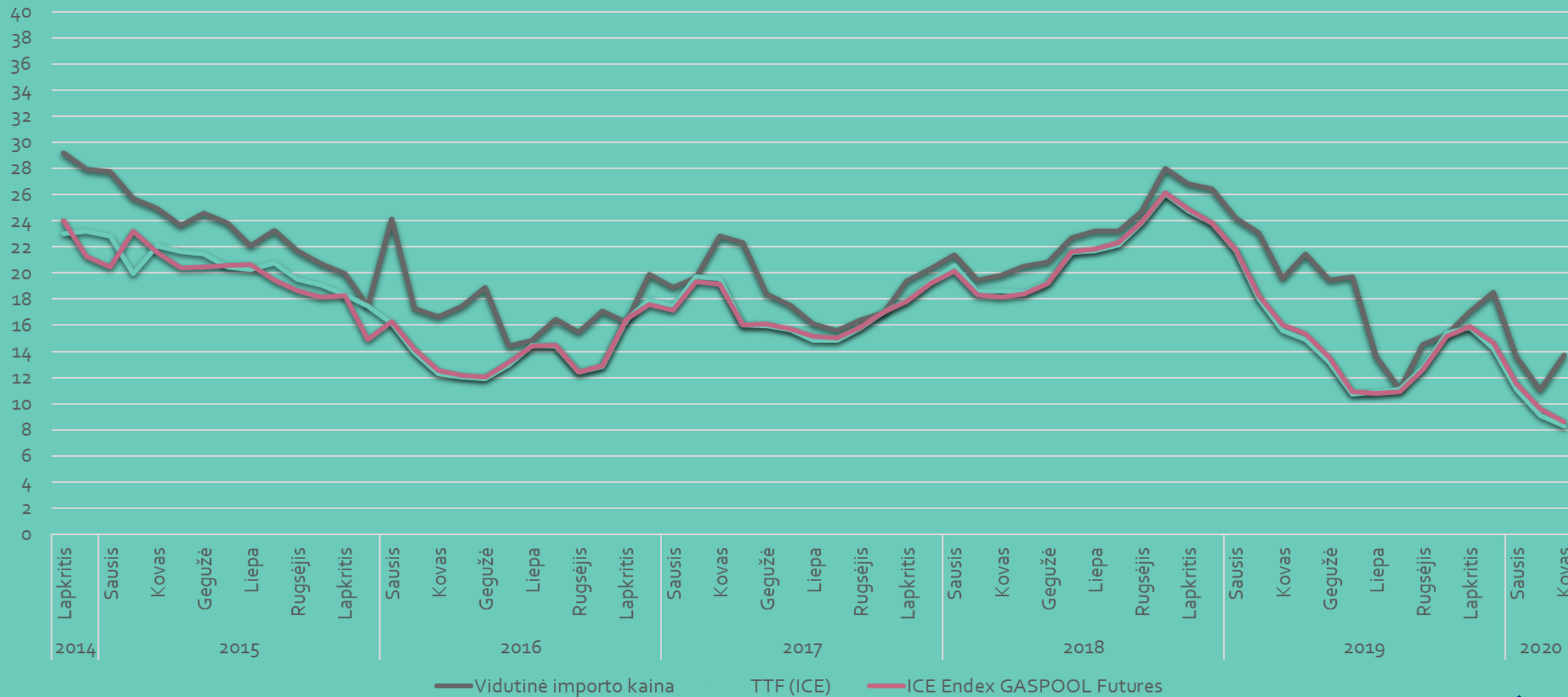

Gamtinių dujų kainos 2020 m. II pusm.

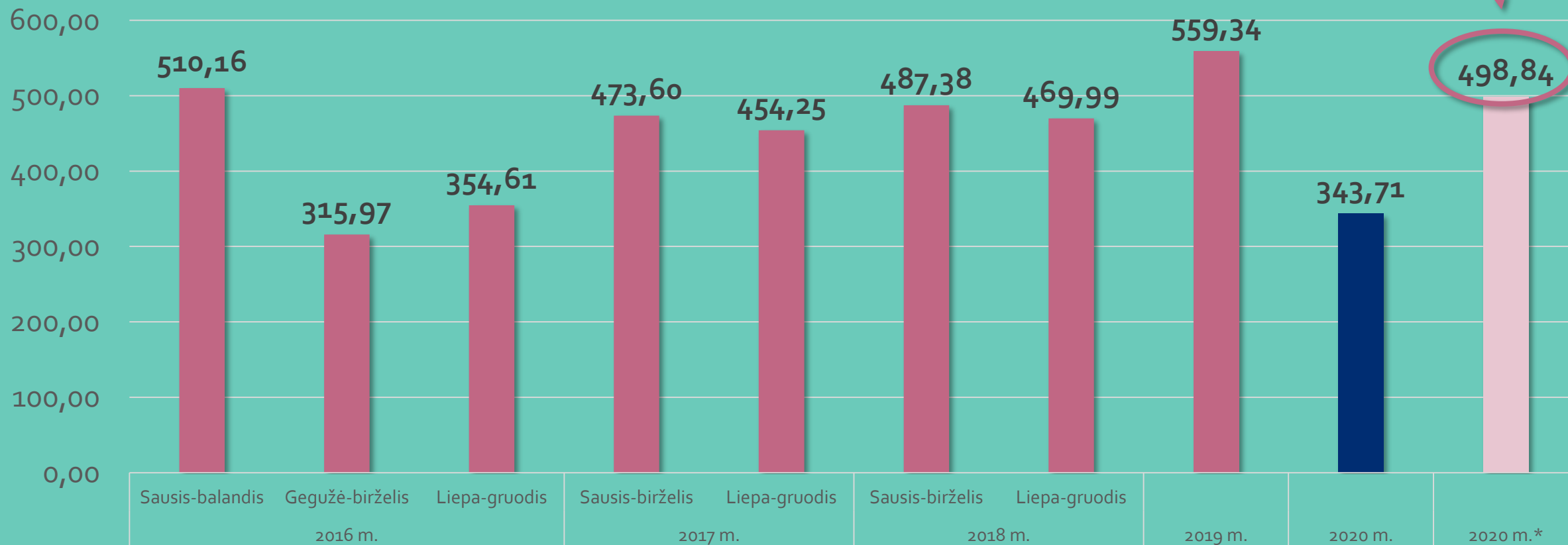
2020 m. II pusm. pastovioji tarifo dalis nesikeičia, palyginus su 2020 m. I pusm.

Gamtinių dujų kainų pokyčiai Lietuvoje, Olandijos bei Vokietijos biržose

Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie perdavimo kainos, Eur/(MWh/parą/metus)

Be refinansavimo

LR Seimui nusprendus, kad Lietuvai reikės SGDT ir po 2024 m., VERT nustatė 38 proc. mažesnę Saugumo dedamąją – per metus tai leis dujų vartotojams sutaupyti ~36 mln. Eur.

Didmeninė ir mažmeninė prekyba naftos produktais

Nuo 2019-07-02 VERT išduoda leidimus, stabdo jų galiojimą ir kt. Iki 2019 m. pabaigos:

- Išduota leidimų - **12**; patikslinta - **7**; sustabdyta leidimų vykdyti veiklą - **17**.
- Panaikinta leidimų vykdyti veiklą - **30**.

Bendras įsiskolinimas valstybės biudžetui buvo 1,42 mln. → VERT sustabdžius leidimus, sumokėta ~ 1,29 mln. Eur suma.

- VERT gavus informaciją iš kontroliuojančių institucijų (VMI, Sodra, Muitinė) apie nepriemoką valstybės biudžetui (> 10 tūkst. Eur), nepateikus prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentų - leidimas vykdyti veiklą stabdomas nedelsiant.
- Sustabdžius leidimą, ūkio subjektas turi 30 kalendorinių dienų pažeidimams pašalinti - to nepadarius, naikinamas leidimo vykdyti veiklą galiojimas.
- LRV pritarė Energetikos įstatymo pakeitimo projektui:
- iki 2020 m. lapkričio 1 d. VISI ūkio subjektai VERT pateikia deklaraciją ir prašymą patikslinti leidimus;
- iki 2021 m. sausio 2 d. VERT patikslins leidimus verstis prekybos naftos produktais veikla.

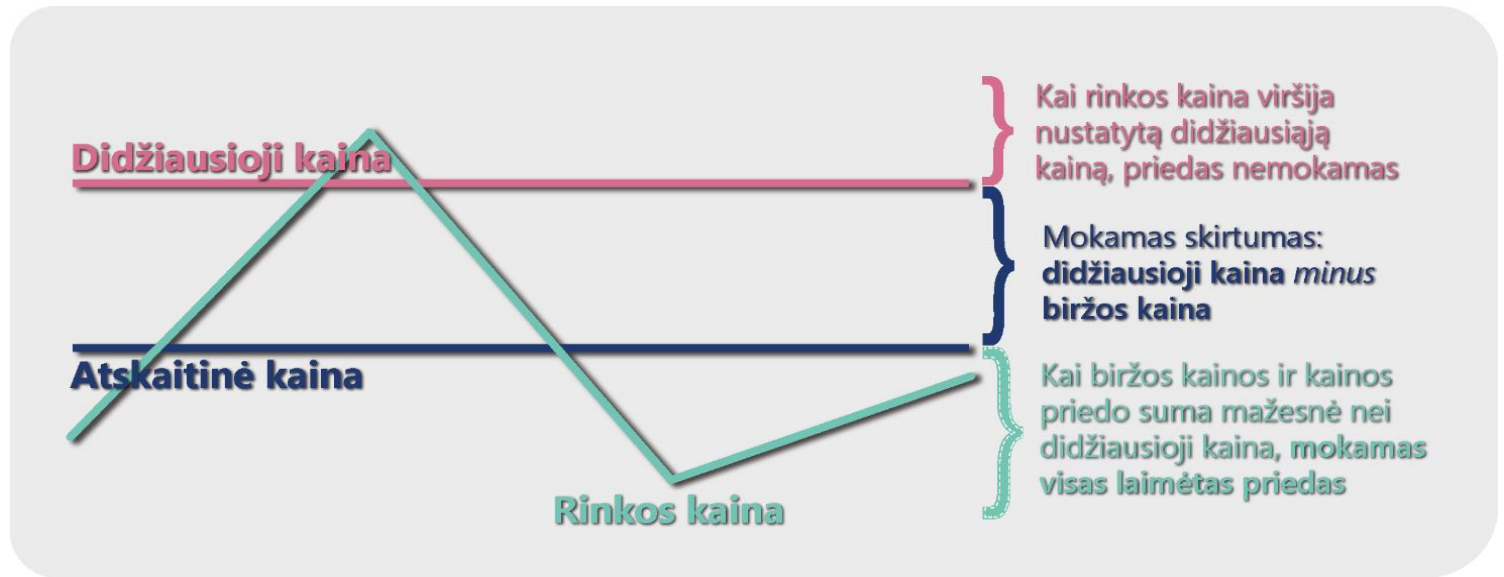
Aktuali informacija Leidimų informacinėje sistemoje!

Technologiškai neutralių **AUKCIONŲ** elektros gamybai iš AEI vykdymas

2019 m.:

- Visą numatytą **0,3 TWh** kvotą laimėjo vienas dalyvis, pasiūlęs **0 EUR/MWh** kainos priedą.

Skatinimas taikomas 12 metų.

2020-05-29 bus paskelbtas naujas aukcionas, kuriame numatyta išdalinti **0,7 TWh** kvotą, aukciono pradžia (pirmasis aukciono komiteto posėdis) 2020 m. rugpjūčio 25 d.

Pasiruošimas aukciono organizavimui:

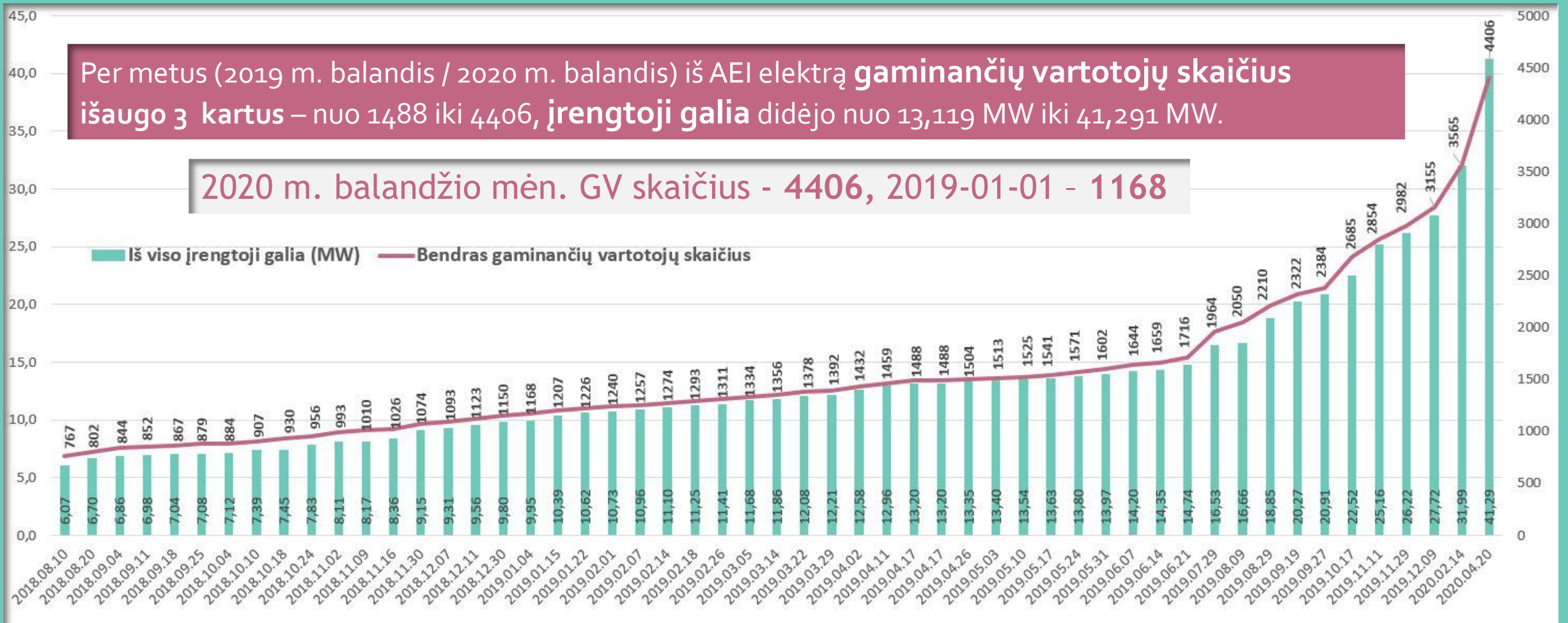
- Patvirtinta Didžiausioji kaina - 45,06 Eur/MWh (7,9 proc. mažesnė nei pernai).
- Atskaitinė kaina (42,04 Eur/MWh)- bus patvirtinta artimiausiu metu.

Maksimalus aukciono laimėtojo kainos priedas yra apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp didžiausiosios kainos ir atskaitinės kainos. (3,02 Eur/MWh)

Iš AEI elektros energiją **GAMINANTYS VARTOTOJAI**

Per metus (2019 m. balandis / 2020 m. balandis) iš AEI elektrą **gaminančių vartotojų** skaičius išaugo 3 kartus – nuo 1488 iki 4406, **įrengtoji galia** didėjo nuo 13,119 MW iki 41,291 MW.

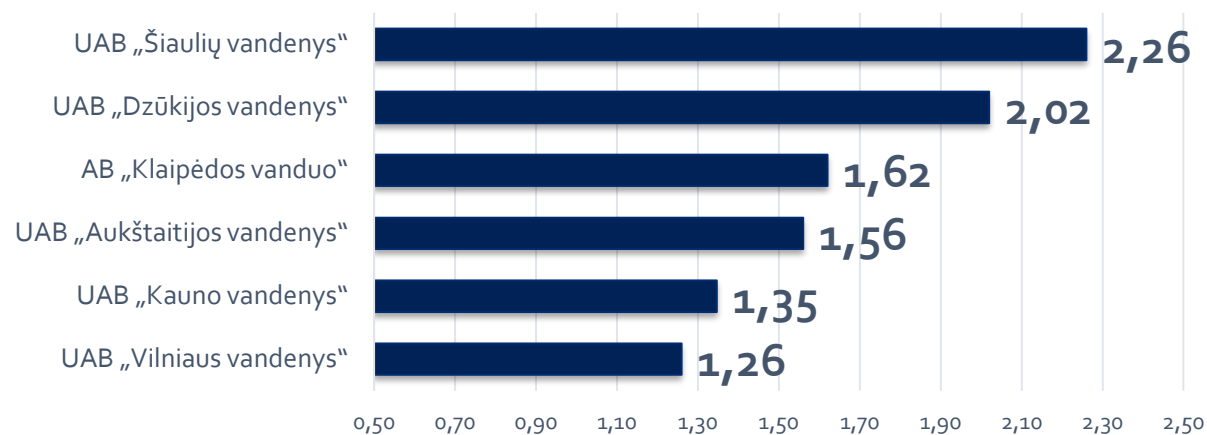
2020 m. balandžio mėn. GV skaičius - 4406, 2019-01-01 - 1168

Elektros energiją iš AEI gaminančių vartotojų plėtrą skatina didesnės galimybės pasinaudoti finansinėmis ES paramos priemonėmis ir lankstesnės sąlygos įrengti elektrinę – nuo 2019 m liepos mėn. ne didesnės nei 30 kW galios elektrinės įrengimui nereikalingas VERT leidimas.

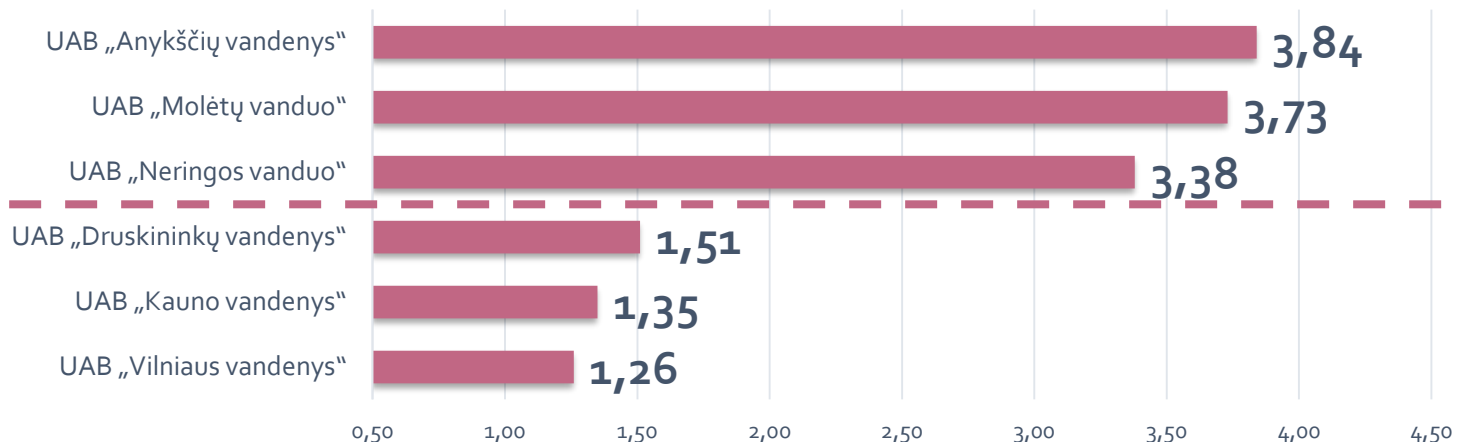
Mokėjimai už paslaugas nesiekia 4% namų ūkio pajamų

2019 m. vidutinės GVTNT paslaugų kainos didžiuosiuose Lietuvos miestuose, Eur/m³ (be PVM)

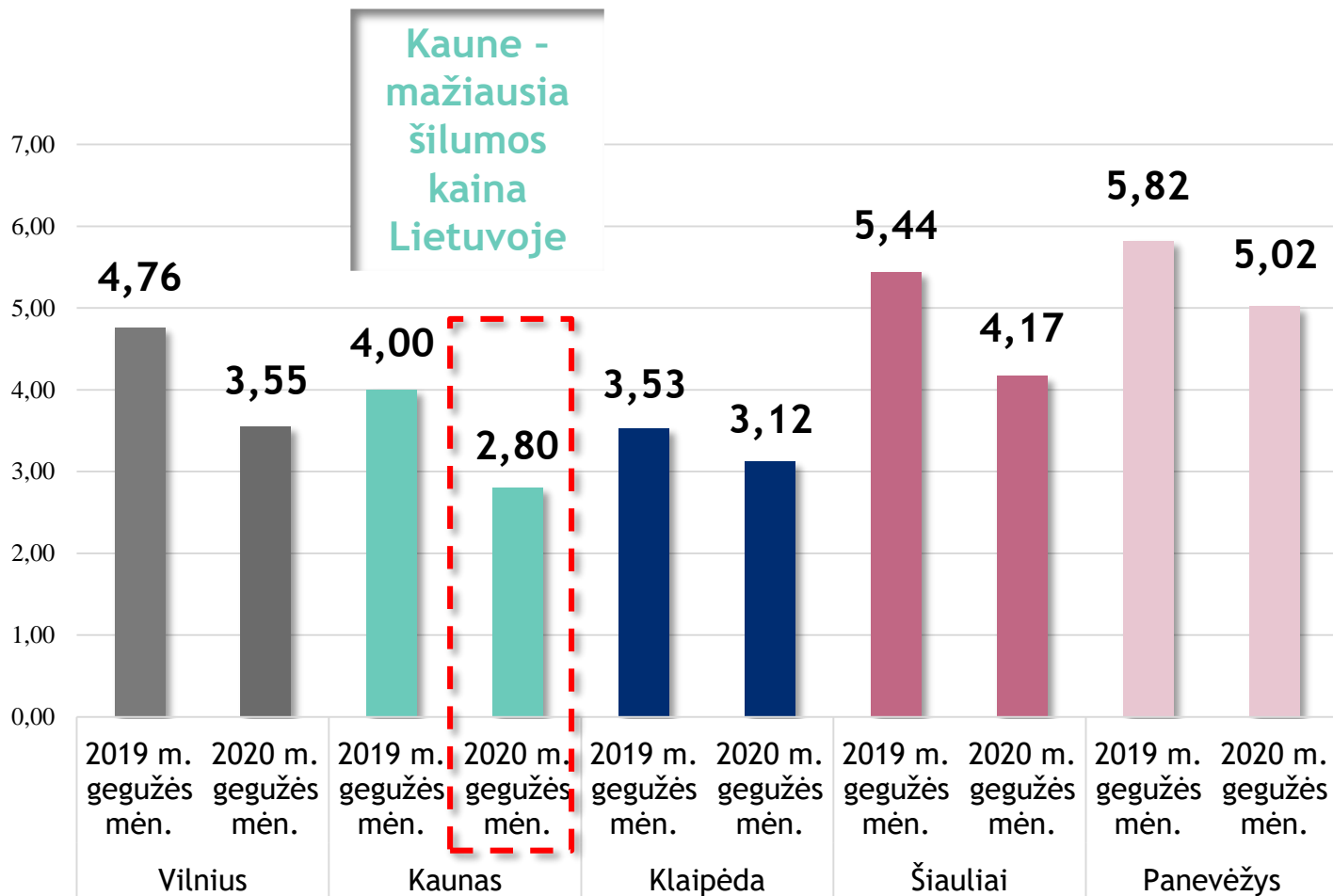
Didžiausia

Mažiausia

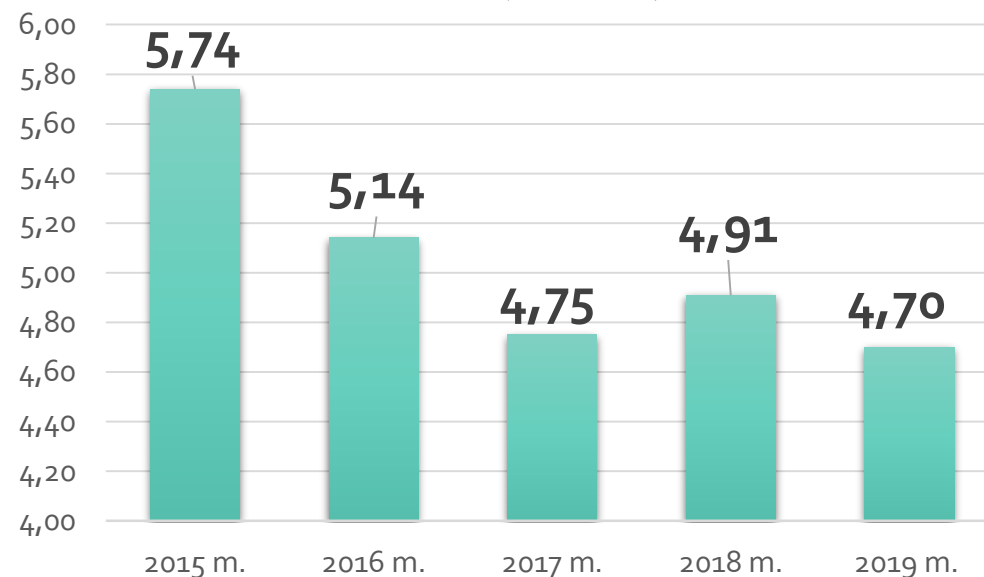
ŠILUMOS KAINŲ tendencijos

Šilumos kaina didžiuosiuose miestuose, ct/kWh be PVM,
2020 m. gegužės mėn. ir 2019 m. gegužės mėn.

Vidutinė šilumos energijos kaina, palyginus
2012 m. gegužės mėn. ir 2020 m. gegužės
mėn., sumažėjo 52 proc.

Vidutinė svertinė metinė šilumos energijos kaina,
ct/kWh (be PVM)

SVARBIAUSI reguliavimo sprendimai

- **Baltijos šalių elektros energijos sistemos integravimas į Europos tinklus ir sinchronizavimas su jais (II etapas)*** → sprendimas dėl tarpvalstybinio kaštų pasidalijimo → PSO kreipimasis dėl ES paramos iki 2020-05-27 (LT suma be ES finansavimo 474,010 mln. Eur, su galimu maksimaliu finansavimu - 118,503 mln. Eur (jeigu iš CEF gautume 75 proc., t. y. 355,507 mln. Eur).
- **Išmaniosios elektros apskaitos projektas** → suderinta pagrįsta projekto vertė (147,077 mln. Eur) → nauda vartotojams → pasirengimas elektros energijos rinkos liberalizavimui nuo 2021 m.
- **Dujotiekio tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų didinimas*** → sprendimas dėl projekto derinimo → PSO kreipimasis dėl ES paramos.
- **SGDTĮ pakeitimai dėl saugumo dedamosios mažinimo** → VERT saugumo dedamąją sumažino 38 proc. → nauda - buitiniai vartotojai ir verslas per metus sutaupys apie 36 mln. Eur.
- **Geriamojo vandens kokybės kontrolė** → bendradarbiavimo sutartis su VMVT → UAB „Kelmės vanduo“ - bauda už netinkamos kokybės geriamąjį vandenį → bendradarbiavimo sutarties projektas su Aplinkos apsaugos departamentu.

* Bendro intereso projektai

PRIORITETINIAI darbai 2020 metams:

- ES „Švarios energijos dokumentų paketo“ įgyvendinimas.
- Didmeninių energijos rinkų priežiūra.
- AEI ir elektros energetikos sistemos pajėgumų mechanizmo aukcionų vykdymas ir priežiūra
- Regioninės elektros bei gamtinių dujų rinkos kūrimas.
- Pasirengimas elektros rinkos liberalizavimui.
- Bendros energetikos darbuotojų atestavimo schemos kūrimas.

REGULIAVIMO TOBULINIMAS:

- Rinkos pokyčius atliepiantis reguliavimas.
- Pažangių technologijų ir inovacijų diegimo skatinimas.
- Pažangių techninės priežiūros metodų diegimas.

Funkcijų augimas ir žmogiškieji resursai

Nuo 2019 m. liepos 1 d. – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT)

**ŽMOGIŠKIEJI
IŠTEKLIAI:**

**VKEKK
130**

**VEI
101**

**VERT 220,
iš jų 9 naujoms funkcijoms**

PERIMTOS VEI DARBŲ APIMTYS:

- leidimai elektros gamybai ~1000;
- ATPK protokolai ~370;
- pažymos apie techninę būklę ~40 000 (VERT – bus ~1500 pažymų apie techninę būklę per metus);
- atestatai ~740;
- patikrinimai ~6700.

FUNKCIJŲ AUGIMAS:

- Didmeninės ir mažmeninės prekybos nefasuotais naftos produktais priežiūra, subjektų licencijavimas (~500);
- Galios pajėgumų mechanizmo modelio įgyvendinimas ir priežiūra;
- GVTNT sektoriaus investicijų derinimas;
- ES reglamentų įgyvendinimas – parengti ~ 20 dokumentų.

2015-2019 m. vartotojai dėl reguliuotojo sprendimų sutaupė

~319
mln. Eur

Elektros sektoriuje ~161 mln. Eur

Šilumos sektoriuje ~97 mln. Eur

Dujų sektoriuje ~55 mln. Eur

Vandens sektoriuje ~6 mln. Eur

Ačiū už dėmesį!

www.vert.lt

VALSTYBINĖ
ENERGETIKOS
REGULIAVIMO
TARYBA